

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Regionaal Crisisplan	AGENDAPUNT	E1
DATUM	12 december 2016		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	J. ten Voorde
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	088 256 8369
PORTEFEUILLEHOUDER	Robben, Henk		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

Aan het Algemeen Bestuur wordt gevraagd om in te stemmen met:

- Het Regionaal Crisisplan deel 1 en 2.
- De datum van 1 februari 2017 om operationeel te gaan met de doorontwikkelde crisisorganisatie.
- Het jaarlijks houden van een systeem test conform artikel 2.5.1 Besluit veiligheidsregio's.

Samenvatting

Conform artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's is de VRT verplicht een Regionaal Crisisplan vast te stellen waarin de uniforme aanpak van alle mogelijke crisissituaties in de regio, bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden zijn beschreven.

Het Algemeen Bestuur heeft in september 2014 opdracht gegeven tot doorontwikkeling van de Twentse crisisorganisatie. De opdracht is om te komen tot een meer flexibele, slagvaardige en meer naar buitengerichte crisisorganisatie, waarbij de burger centraal wordt gesteld.

Alvorens een nieuwe crisisorganisatie uit te werken zijn allereerst een aantal richtinggevende meta-uitgangspunten bestuurlijk vastgesteld:

- 1: De crisisorganisatie werkt voor en samen met de burger;
- 2: Bij (flits)crises gaat slagvaardigheid ten behoeve van de burger boven interne afstemming;
- 3: Crisistaken worden óf uitgevoerd door crisisspecialisten óf ze passen bij de dagelijkse werkzaamheden;
- 4: Crisisspecialisten moeten beschikken over specifieke kwaliteiten;
- 5: De voorbereiding op crisis sluit aan bij de realiteit.

Op basis van de meta-uitgangspunten is de nieuwe crisisorganisatie uitgewerkt en dit heeft geresulteerd in de volgende basisprincipes:

1. Er zijn maximaal twee commandolagen, één in de nabijheid van het incident en één rondom de burgemeester (als opperbevelhebber). De lagen zijn verbonden door middel van een rechtstreekse lijn tussen de leider CoPI en de operationeel leider. Overige organisatieonderdelen kunnen slechts ondersteunend zijn.
2. De startopstelling bestaat uit kleine teams die naar gelang het incident dat vraagt op maat kunnen worden gemaakt door middel van een proces van (extra deskundigheid) invoegen-toevoegen-uitvoegen.
3. De focus ligt op het incident en de hulpverlening aan de burgers. Er is vertrouwen in de operationele hulpverleners ter plaatse om vanuit daar ook de hulpverlening voor het effectgebied te organiseren.
4. De nieuwe crisisorganisatie koppelt zekerheid aan flexibiliteit (concreet: GRIP gecombineerd met knoppenmodel): de startopstelling wordt gegarandeerd daarna wordt uitgegaan van flexibiliteit en improvisatie voor de invulling van extra capaciteit.

Dit is verder uitgewerkt in het Regionaal Crisisplan. Met deze organisatie wordt voldaan aan de opdracht van het Algemeen Bestuur.

De VRT is voornemens om vanaf 2017 de jaarlijkse de wettelijke verplichte systeemtest te houden. Op grond van artikel 2.5.1. van het Besluit Veiligheidsregio's moet het bestuur van de Veiligheidsregio ervoor zorg dragen dat de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing jaarlijks een oefening houden met een fictieve ramp of crisis. Deze systeemtest is bedoeld om jaarlijks vast te kunnen stellen of de hoofdstructuur goed functioneert.

Naast deze jaarlijkse systeemtest, worden uiteraard ook de daadwerkelijke incidenten en oefeningen geëvalueerd. De uitkomsten van de jaarlijkse systeemtesten, worden samen met de leerpunten van incidenten en oefeningen in een 'overview crisisorganisatie' jaarlijks aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Hierbij wordt uiteraard gekeken naar het functioneren van het systeem van de doorontwikkelde crisisorganisatie.

Aan het algemeen bestuur

De doorontwikkeling in Twente is niet ingeven door het feit dat Veiligheidsregio 'slechte cijfers' haalde bij bijvoorbeeld de systeemtesten. In tegendeel: Twente bouwt op een sterk fundament en op 'een goede staat'. Juist daarom heeft Twente deze stap kunnen en durven maken. Immers een meer flexibel en naar buiten gerichte crisisorganisatie kan alleen goed functioneren bij een stevige basis aan kennis en kunde van direct betrokken personen.

Bij de doorontwikkeling is rekening gehouden met maatschappelijke ontwikkelingen, wetenschappelijke inzichten en operationele ervaringen. Veiligheidsregio Twente is er dan ook van overtuigd dat zij met de doorontwikkelde crisisorganisatie nog beter in staat is te voldoen aan de drie hoofdtaken voor de bestrijding van acute crises.

1. Het bieden van acute zorg. Fysieke zorg bieden aan betrokkenen, waarbij rekening wordt gehouden met de zelfredzaamheid van deze betrokkenen. Het gaat om alle vormen van acute zorg: redding, geneeskundige zorg, opvang en verzorging, etc.
2. De crisis te duiden door als overheid, in redelijkheid en daarmee afhankelijk van de situatie:
 - a. compassie te tonen met de betrokkenen;
 - b. de ernst van de situatie te onderkennen;
 - c. de eigen rol van burgers te benadrukken;
 - d. een algemene gedragslijn te benoemen.
3. Burgers, bedrijven en instellingen feitelijk te informeren over de crisis zodat zij op basis daarvan (zelf) tot handelen kunnen overgaan.

De beschreven crisisorganisatie is ontworpen met de focus op de flitscrisis. Dit laat onverlet dat de crisisorganisatie breed kan worden ingezet, ook bij voorzienbare crises of andere complexe vraagstukken.

De voorgestelde crisisorganisatie is op de meeste punten in overeenstemming met de formele vereisten uit de Wet en Besluit veiligheidsregio. De nieuwe crisisorganisatie is in elk geval in overeenstemming met het gestelde in de Nota van Toelichting van het Besluit veiligheidsregio: 'Het doel van leiding en coördinatie is het aansturen van de crisisorganisatie. [...] In dit proces organiseert, dirigeert en coördineert de leidinggevende van een onderdeel, eventueel geassisteerd door een staf, de uitwerking, bekendmaking en uitvoering van het gekozen plan.' Op onderstaande punten kan discussie ontstaan met de Inspectie Veiligheid en Justitie:

- Bezetting crisisteam. Het crisisteam bestaat in de startopstelling uit een burgemeester, operationeel leider, een bestuursadviseur en een strategisch communicatieadviseur. Hiermee zitten niet alle strategisch adviseurs van de operationele diensten fysiek aan tafel. Een andere uitleg is dat deze diensten wel vertegenwoordigd zijn, namelijk in de persoon van de operationeel leider.
- Opkomsttijden. Op dit punten is de VRT nu ook als een andere zienswijze toegedaan dan de Inspectie. De Inspectie koppelt de tijd van operationeel zijn aan de begintijd van de eerste vergadering. De VRT is van mening dat een functionaris direct na alarmering operationeel is. Zeker nu het CoPI zich nog meer gaat focussen op het incident (slagvaardigheid boven afstemming) en de eerste vergadering waarschijnlijk later zal zijn, wordt dit nog meer een discussie dan nu al het geval.
- Het niet standaard hebben van een fysiek ROT. Hiermee wordt echter niet afgeweken van de wet, omdat deze alleen zegt binnen welke tijd een ROT bij elkaar moet zijn na alarmering en wie er dan in moet zitten. Komt er nog een fysiek ROT dan voldoet de VRT nog steeds aan deze gestelde eisen.
- Verslaglegging. Een laatste mogelijke afwijking van de wet kan zijn dat de VRT later dan geëist een schriftelijk totaalbeeld heeft van de situatie. Dit, omdat slagvaardigheid boven afstemming gaat (zeker in de eerste uren) en de focus op het incident gericht is en minder op het vastleggen van het beeld en de besluiten.

Proces

In het najaar is een multidisciplinaire projectgroep gestart met de opdracht van het Algemeen Bestuur. De projectgroep is gestart met het opstellen van de meta-uitgangspunten. Vervolgens zijn richtinggevende prestatie-eisen opgesteld en daarna is gekeken hoe de doorontwikkelde crisisorganisatie er uit moest komen te zien. Een duidelijke keuze van de projectgroep is geweest om de nieuwe organisatie niet achter de tekentafel te bedenken, maar om het een proces van 'Denken en Doen (en Beleven)' te laten zijn. Door kleinere en grotere testen/oefeningen is de organisatie steeds aangepast en bijgesteld.

Alle kolommen in de crisisorganisatie zijn meegenomen in het traject van de doorontwikkeling van de crisisorganisatie. Ook (convenant)partners, Openbaar Ministerie, provincie, Inspectie en Ministerie van Veiligheid en Justitie zijn periodiek geïnformeerd over de doorontwikkeling van de crisisorganisatie.

Het regionaal crisisplan is besproken en goedgekeurd door alle monodisciplinaire kolommen. En ingestemd door de volgende overleggen:

- Vakgroep Operationele Ondersteuning en Vakmanschap: 25 oktober
- VD: 7 november
- DB: 16 november
- AB:

Bijlage(n)

Regionaal Crisisplan deel 1 (incl. GRIP) en 2

Enschede, 16 november 2016

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 12 december 2016

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen